

Høringsnotat

Bekendtgørelse om Fonden for Plantebaserede Fødevarer

Bekendtgørelsen blev som udkast sendt i ekstern høring den 10. januar 2023 med frist for afgivelse af høringssvar den 7. februar 2023.

Landbrugsstyrelsen har modtaget høringssvar og spørgsmål fra: FSR – Danske Revisorer, Københavns Universitet, ICROFS, Greenpeace, Dansk Industri Fødevarer, Innovationscenter for Økologisk Landbrug, GTS, Crop Innovation Denmark (CID), SEGES Innovation, Forbrugerrådet Tænk, Dansk Vegetarisk Forening (DVF), Økologisk Landsforening, Plantebranchen og Landbrug & Fødevarer.

Høringssvarene har berørt følgende punkter:

1. Henvisninger til gruppefritagelsesforordningen for landbruget
2. Definition af økologiske fødevarer
3. Repræsentanter fra universiteterne i bestyrelsen
4. Fondens støttesatser
5. Ansøgningskrav og -materiale
6. Sagsbehandling
7. Beløbsrammen ved ansøgninger
8. Dispensation i § 15
9. Statusrapporter og regnskab
10. Opstart af projekter
11. Kumulering af støtte
12. De minimis
13. Bemærkninger til enkelte bestemmelser

I det følgende gennemgås hovedpunkter i høringssvarene. Landbrugsstyrelsens kommentarer hertil er anført i kursiv. Høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Bemærkninger til udkastet:

1. Henvisninger til gruppefritagelsesforordningen for landbruget

Københavns Universitet har bemærket, at henvisningen til gruppefritagelsen for landbruget, der kaldes ABER, var forkert både ift. nummer og årstal for ABER og de enkelte henvisninger til artiklerne.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at henvisningen til artiklerne er korrekt, men at henvisningen til nummer og årstal for ABER skal ændres til den nye ABER, der trådte i kraft 1. januar 2023. Denne rettelse er foretaget.

2. Definition af økologiske fødevarer

ICROFS, Landbrug & Fødevarer og Innovationscenter for Økologisk Landbrug foreslår, at der i bekendtgørelsen tilføjes en definition af økologi og økologiske fødevarer, der flugter med EU's økologiforordning og IFOAM's principper for økologisk jordbrug. Det vil sikre, at fondens midler anvendes målrettet til gavn for økologisektoren, hvilket fremgår af lovforslaget. Der er i lovforslaget krav om, at mindst halvdelen af fondens midler søges målrettet til økologiske projekter. Landbrug & Fødevarer bemærker, at målsætningen om at fondens midler skal søges mod økologiske projekter bør tilføjes i § 1 om fondens anvendelsesområde.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at bekendtgørelsen ikke indeholder regler om målretning af midler til økologiske projekter, da dette fremgår af lovforslaget. Det er derfor ikke nødvendigt at gentage, at 50 pct. af midlerne søges anvendt til økologiske projekter i bekendtgørelsen, der altid skal være i overensstemmelse med loven. En definition af økologiske projekter forventes dog at fremgå af fondens ansøgningsmaterialer, herunder vejledningen.

3. Repræsentanter fra universiteterne i bestyrelsen

ICROFS bemærker, at bekendtgørelsen bør fastsætte, at der i bestyrelsen skal udpeges to medlemmer fra universiteterne som en del af de offentlige interesser. Det skyldes, at forskningskompetencer er væsentlige ift. vurderingen af projekternes faglige niveau og metode. DI Fødevarer bemærker, at antallet af bestyrelsesmedlemmer er fornuftigt men bemærker, at der ikke er indstillingsberettigede videnspartnere, som f.eks. universiteter, hvilket kan give udfordringer med at sikre, at bestyrelsen vil have de nødvendige kompetencer. DI Fødevarer og Landbrug & Fødevarer bemærker endvidere, at erfaringerne fra det forberedende udvalg viser, at der er langt mellem medlemmer med erfaringer fra erhvervslivet og forskningsindsigt. Derudover viser erfaringerne, at langt de fleste af medlemmerne er ansat i den organisation, der har indstillet. DI Fødevarer foreslår, at der i bekendtgørelsen stilles krav om at flertallet af bestyrelsen skal have relevant erfaring fra det private erhvervsliv, og at der ikke må være sammenfald mellem bestyrelsens medlemmer og ledelserne i de indstillingsberettigede organisationer. Ligeledes bemærker GTS og Landbrug & Fødevarer, at det er vigtigt at fonden har de rette kompetencer både i bestyrelsen og i sekretariatet, og CID bemærker, at fondens bestyrelsen med fordel kan suppleres med repræsentanter fra forskningsinstitutioner. CID foreslår, at det i bekendtgørelsen præciseres at en væsentlig del af fondens investeringer skal målrettes forskning og udvikling.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at det er politisk besluttet hvilket organisationer, der skal være indstillingsberettigede, og hvordan bestyrelsen udpeges. De indstillingsberettigede organisationer har mulighed for at indstille kandidater fra universiteterne, men kan også indstille fra andre foreninger, organisationer m.v. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri udpeger på baggrund af indstillingerne bestyrelsesmedlemmerne. Ved udpegningen vil der blive lagt vægt på kandidaternes personlige og faglige kompetencer. Det vil ligeledes være væsentligt, at bestyrelsen får en bred kompetencefordeling inden for f.eks. produktion, forarbejdning, innovation, forskning og udvikling, kommunikation og økonomisk forvaltning. Det er derfor væsentligt, at forskningserfaring er repræsenteret i bestyrelsen, men der kan være flere relevante faglige kompetencer.

Det bemærkes ligeledes, at ift. forskningsprojekter vil Danmarks Innovationsfond påse den forskningsfaglige kvalitet i projekterne, da det efter loven vil være et krav, at der indhentes forskningsfaglig rådgivning efter lov om Danmarks Innovationsfond.

Der vil ikke i bekendtgørelsen blive fastsat regler om fondens prioriteringer af midler til specifikke områder. Hvis bestyrelsen finder det nødvendigt vil prioriteringer kunne fastlægges i fondens strategi og handlingsplan, der danner grundlag for fondens indkaldelse af ansøgninger.

4. Fondens støttesatser

Greenpeace bemærker, at fonden bør have samme muligheder for at yde støtte med 100 pct., som landbrugets fonde har. Det bør bl.a. være i forbindelse med støtte til uddannelse til omstilling af professionelle køkkener og andre uddannelsesaktiviteter. DI Fødevarer bemærker, at fondens foreslåede støttesatser for salgsfremme vil forhindre store virksomheder i at arrangere salgsfremmende aktiviteter. Innovationscenter for Økologisk Landbrug, Landbrug & Fødevarer og SEGES Innovation foreslår, at gruppefritagelsernes artikler indgår i deres helhed i bekendtgørelsen eller i en vejledning. Innovationscenter for Økologisk Landbrug, SEGES Innovation, Landbrug & Fødevarer og GTS foreslår, at betegnelsen demonstration anvendes, da det er en almenkendt og veldefineret aktivitet. CID bemærker at bilag 2 til bekendtgørelsen skaber tvivl om støttemulighederne til forskning og udviklingsaktiviteter. Forbrugerrådet Tænk bemærker, at NGO'er bør kunne få 100 pct. i støtte til alle aktiviteter, og at forskningsaktiviteter vedrørende alle former for plantebaserede fødevarer kan få 100 pct. i støtte.

DVF bemærker, at fonden bør udnytte statsstøttere reglerne fuldt ud og søge om en statsstøttegodkendelse. Herudover spørges der til forståelsen af videnoverførsel og informationsaktioner ift. ABER og GBER.

SEGES Innovation og Landbrug & Fødevarer bemærker, at det bør fremgå af skemaet i bekendtgørelsens bilag 2, at store virksomheder kan få støtte til fremstødsforanstaltninger.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at fonden, ligesom landbrugets fonde, vil kunne støtte projekter med 100 pct., når disse projekter tager sigte på landbrugsvarer i overensstemmelse med gruppefritagelsen for landbruget (ABER). Dermed vil landbrugets fonde og Fonden for Plantebaserede Fødevarer få ens støttemuligheder, når de ansøgte projekter vedrører landbrugsprodukter, som er defineret i bilag 1 til Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde. Herudover vil Fonden for Plantebaserede Fødevarer få mulighed for at yde støtte til projekter uden for landbruget gennem den generelle gruppefritagelse (GBER) og gruppefritagelsen for fisk og akvakultur (FIBER). Dermed vil fonden få flere muligheder for at yde støtte, end landbrugets fonde har. Støtte efter FIBER og GBER vil dog typisk være med lavere procentsatser.

Bekendtgørelsens bilag med skema over fondens støttesatser og –muligheder vil blive ændret, således at fondens muligheder og støttesatserne beskrives tydeligere ift. mulighederne for henholdsvis ABER, GBER og FIBER.

Landbrugsstyrelsen er i forbindelse med høringen blevet opmærksom på, at der er fejl i bilaget med støttesatserne for fonden. Fejlen vedrører primært støttesatserne for store virksomheder ift. støttekategoriene videnoverførsel og informationsaktioner, samt fremstødsforanstaltninger. Disse fejl rettes, men der gøres opmærksom på, at fonden kun vil kunne yde støtte i overensstemmelse med statsstøttere reglerne.

Der vil blive udarbejdet en vejledning, der bl.a. vil indeholde en udførlig beskrivelse af støttemulighederne og –sætserne, men de enkelte artikler i gruppefritagelsesforordningerne vil ikke blive gengivet i bekendtgørelsen. Demonstration er en støttemulighed, der indgår i hhv. eksperimentel udvikling og videnovertførsel og informationsaktioner. Det er gennemgående valgt at anvende EU-rettens betegnelser for de forskellige støttekategorier, og demonstration vil derfor ikke stå selvstændigt i bekendtgørelsen, men det vil fremgå af vejledningen, hvornår denne støttemulighed kan anvendes.

I statsstøtteretlig sammenhæng er det afgørende om den pågældende ansøger har økonomisk aktivitet og er i konkurrence med andre enheder på markedet. Dette tolkes ganske bredt, og derfor vil mange NGO'er være virksomheder i statsstøtteretlig forstand, og støttesatsen vil afhænge af organisationens størrelse. Ift. forskningsaktiviteter er støttesatsen afhængig af ansøger. En forsknings- og vidensformidlingsinstitution kan få 100 pct. i støtte til forsknings- og udviklingsaktiviteter, mens virksomheder, herunder organisationer, foreninger m.v., vil få støtte alt efter virksomhedens størrelse. Videnovertførsel og informationsaktioner kan der kun ydes støtte til efter ABER. Det fremgår af de to gruppefritagelser ABER og GBER. Efter GBER kan der ydes støtte til uddannelse, der i et vist omfang overlapper med videnovertførsel og informationsaktioner, der bl.a. omfatter kurser, workshops, kompetenceudvikling m.v.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri har bedt ministeriet om at igangsætte processen for at opnå en statsstøttegodkendelse med henblik på at øge støttesætserne til de støttemuligheder, der falder under GBER og FIBER. Det bemærkes, at det ikke kan garanteres, at der kan opnås en statsstøttegodkendelse, og det vil ikke være muligt at opnå en evt. statsstøttegodkendelse med henblik på ansøgningsrunden i 2023.

5. Ansøgningskrav og -materiale

DI Fødevarer bemærker, at der i bekendtgørelsens § 8 og § 10, stk. 2, bør tilføjes at ansøgningsmateriale og budgetschema stilles til rådighed på engelsk, da det vil sikre bedre mulighed for at tiltrække internationale kompetencer. Ansøgninger på engelsk vil ligeledes gøre det lettere for fonden at benytte fagfællesbedømmelse af ansøgninger, hvis det er nødvendigt. Herudover bemærker DI Fødevarer og SEGES Innovation, at udenlandske partnere bør nævnes som mulige ansøgere, da det er nødvendigt for at sikre værdiskabelse i fondens investeringer. Innovationscenter for Økologisk Landbrug, SEGES Innovation, Landbrug & Fødevarer og GTS bemærker til § 8, at der henvises både til projekter og aktiviteter, og at det bør forklare nærmere i en vejledning.

Innovationscenter for Økologisk Landbrug, Landbrug & Fødevarer og SEGES Innovation bemærker, at erklæringerne i § 11 bør være en del af ansøgningskemaet i stedet for en selvstændig erklæring, da det vil mindske administrationen.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at bekendtgørelsens § 8 fastsætter bl.a. krav om, at ansøgningsmateriale skal offentliggøres på fondens hjemmeside ved åbning af ansøgningsrunden. Der er således ingen krav til sprog i bekendtgørelsen, men udgangspunktet vil være, at materialet er på dansk. Det vurderes ikke nødvendigt i bekendtgørelsen at fastsætte krav til sproget for ansøgningsmaterialet. Sprogkrav forventes at fremgå af indkaldelsen af ansøgninger og vejledningen hertil. Det forventes, at der på samme måde som i GUDP vil kunne ansøges på engelsk, hvilket især er relevant ift. forskningsprojekter. Men selve ansøgningsmaterialet forventes ikke i første omgang at blive oversat.

Fonden er en national ordning, og ligesom i GUDP er det et krav, at ansøgere har et CVR nr. Udenlandske partnere med danske filialer kan ansøge, eller de kan indgå i projekter som f.eks. ekstern bistand.

Projekter kan indeholde forskellige aktiviteter, og et samlet projekt kan derfor være fordelt på forskellige aktiviteter. Det er forventningen, at vejledningen for fonden vil beskrive dette forhold.

De nævnte erklæringer i § 11 er krav i EU-retten, og det er forventningen, at erklæringerne vil indgå i ansøgningsmaterialet.

6. Sagsbehandling og ansøgningsrunder

DI Fødevarer foreslår, at der i bekendtgørelsen fastsættes en bestemmelse om, at fonden besvarer en ansøgning inden tre måneder fra ansøgningsfristen. Det skal sikre, at projekterne kan komme hurtigt i gang. DI Fødevarer foreslår ligeledes, at der fastsættes krav om, at fonden senest en måned efter modtagelse af slutregnskab og slutrapport godkender disse, hvilket vil sikre en hurtigere udbetaling.

Innovationscenter for Økologisk Landbrug, Landbrug & Fødevarer, SEGES Innovation og GTS bemærker, at § 14 vedrørende behandling af tilsagnet er uklar. Herudover påpeges det, at der bør være mulighed for at foretage mindre justeringer af projektet uden godkendelse, hvilket kunne fremgå af en vejledning. GTS, Landbrug & Fødevarer og SEGES Innovation foreslår, at budgetændringer uden forudgående godkendelse får en højere grænse end de 10 pct. SEGES Innovation og Landbrug & Fødevarer foreslår en grænse på 25 pct.

Økologisk Landsforening bemærker, at fondens arbejde bør tilrettelægges, så der bliver givet tilsagn senest i uge 42, da det ellers vil være vanskeligt at nå en start pr. 1. januar, især for de etårige projekter.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at fonden vil bestræbe sig på at besvare ansøgninger, anmodninger om udbetaling m.v. så hurtigt, som det er muligt. Men det vurderes ikke hensigtsmæssigt at fastsætte bestemmelser med ultimative frister for behandlingen af ansøgninger m.v., da det er væsentligt, at der er tilstrækkelig tid til at behandle ansøgningerne, udbetalingsanmodninger m.v. korrekt.

Ift. til § 14, så er denne bestemmelse hjemmel for fonden til at kræve det nødvendige materiale til behandling af ansøgningen frem mod, at der træffes afgørelse om tilsagn eller afslag. Derudover er bestemmelsen hjemmel for fonden til at kræve det nødvendige materiale til behandlingen af sagen, efter der er givet tilsagn. Det vil være i perioden fra projektet påbegyndes og frem til projektafslutningen. Fonden vil kun kunne kræve det nødvendige materiale ift. det konkrete projekt.

Ift. projektændringer er der mulighed for inden for de fastsatte begrænsninger at foretage visse ændringer i budgettet for projektet uden forudgående godkendelse fra fonden. Ud over disse rammer vil det kræve godkendelse.

Grænsen på 10 pct. for budgetændringer uden forudgående godkendelse er fastsat i overensstemmelse med den kommende vejledning om effektiv tilskudsforvaltning fra Økonomistyrelsen, der skal fastsætte ensartede regler for tilskudsordninger.

Når den kommende bestyrelse er udpeget, vil det være bestyrelsens ansvar at tilrettelægge ansøgningsrunden. Dette vil skulle ske i samarbejde med sekretariatet i Landbrugsstyrelsen og under hensyntagen til, at bestyrelsen bl.a. skal udarbejde og vedtage en strategi og en

handlingsplan, at der skal udarbejdes ansøgningsmateriale, vejledning mv., at der skal være en ansøgningsperiode af en rimelig varighed, og at sekretariat og bestyrelse skal behandle og vurdere indkomne ansøgninger på en forsvarlig måde. Der er derfor en række hensyn at tage, men bestyrelsen og sekretariatet for fonden vil tilstræbe at gennemføre ansøgningsrunden og give tilsagn så hurtigt, som det fagligt forsvarligt og praktisk lader sig gøre.

7. Beløbsrammen ved ansøgninger

DI Fødevarer, SEGES Innovation, Landbrug & Fødevarer og CID bemærker, at fondens bestyrelse bør være fri til selv at fastsætte beløbsrammen, der skal gælde for ansøgningsrunderne. DI Fødevarer, Landbrug & Fødevarer og CID mener, at den øvre ramme for ansøgninger på 7 mio. kr. og nedre ramme på 100.000 kr. er for lave. Bevillingerne vil blive smurt for tyndt ud og der vil gå for meget af bevillingen til administration. DI Fødevarer foreslår en ramme på mellem 1 mio. kr. og 20 mio. kr. Innovationscenter for Økologisk Landbrug bemærker ligeledes, at beløbsgrænserne ikke bør fremgå af bekendtgørelsen. DVF bemærker, at et loft over projekter på 7 mio. kr. er lavt, og foreslår et loft på 10-15 mio. kr. SEGES Innovation bemærker i den forbindelse, at det er uklart, om det er projektet eller aktiviteten, der maksimalt kan få 7 mio. kr. i støtte.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at beløbsrammen er fastsat for at sikre en vis fordeling af fondens midler. Ved fastsættelsen af rammen er der taget udgangspunkt i de beløbsrammer, som GUDP arbejder med. GUDP har dog en væsentlig større bevilling, og beløbsrammerne er derfor sat forholdsmæssigt lavere for Fonden for Plantebaserede Fødevarer. Den nedre beløbsramme er for at sikre en vis størrelse på fondens projekter, og den øvre grænse skal sikre at fondens midler fordeles til en række projekter hvert år. Landbrugsstyrelsen vil dog på baggrund af høringen ændre den øverste grænse for ansøgninger til 15 mio. kr.

8. Dispensation i § 15

DI Fødevarer, SEGES Innovation, Landbrug & Fødevarer og Innovationscenter for Økologisk Landbrug foreslår, at bestyrelsen får mulighed for at fravige udgangspunktet om at projekter maksimalt kan løbe i 5 år.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at der vil blive indsat et nyt stykke i § 15, der giver bestyrelsen mulighed for at dispensere fra § 15, stk. 1, således at bestyrelsen kan give tilladelse til at et projekter forlænges ud over 5 år.

9. Statusrapporter og regnskab

DI Fødevarer, SEGES Innovation, Landbrug & Fødevarer og Innovationscenter for Økologisk Landbrug foreslår, at for projekter med en kort bevillingsperiode, f.eks. under 18 måneder, ikke kræves fremsendelse af statusrapporter hvert år, men kun en slutrapport. Ligeledes foreslås det, at fonden skal kunne fravige kravet om statusrapporter, og at statusrapporter og slutrapporter kan udarbejdes på engelsk. Ligeledes foreslås en bagatelgrænse for kortere bevillinger, hvor der kun fremsendes en revisorerklæring ved det afsluttende projektregnskab.

GTS bemærker, at det er uklart, hvor lang tid tilsagnshaver har til at fremsende rapporter og delregnskaber, da det ikke kan forventes at rapporter indsendes 1. juli, hvis perioden der rapporteres over, er de seneste 12 måneder. Ligeledes foreslår Landbrug & Fødevarer, GTS og SEGES Innovation en bagatelgrænse for redegørelsen for afvigelser mellem budget og regnskab. DVF foreslår, at der enten bliver mulighed for 4 årlige udbetalinger, i stedet for 2, eller at der bliver mulighed for forudbetaling af bevillingen med f.eks. 50 pct. Det vil især kunne hjælpe de mindre virksomheder, der kan have likviditetsmæssige udfordringer.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at det præciseres, hvornår en udgift er ”afholdt”, og at der kun skal revisorerklæring på et delregnskab om året uanset om der anmodes om udbetaling to gange. Desuden foreslås en bagatelgrænse for fremsendelse af revisorerklæringer ved kortvarige projekter, hvor der kun vil skulle fremsendes revisorerklæring ved det afsluttende regnskab. FSR – Danske Revisorer har spurgt om, det er overvejet at anvende andre typer revisorerklæringer, som er mindre omfattende end en revision. DVF og Plantebranchen bemærker, at det vil være administrationsmæssigt dyrt at gennemføre revision på delregnskaberne, og at der dermed vil blive spildt midler, der ellers kunne gå til den ansøgte aktivitet.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at det er vigtigt, at fonden løbende kan følge med i projektets udvikling, og det er derfor væsentligt, at fonden modtager statusrapporter. Der er brug for revisorerklæring ved anmodning om udbetaling, da det sikrer kontrol med de offentlige midler. Revisionsreglerne er skrevet ud fra den kommende vejledning om effektiv tilskudsforvaltning, samt i overensstemmelse med lignende regler for Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram. Det er vurderet, at de to ordninger bør administreres ens, så vidt det er muligt.

Hvis bevillingen er af kortere varighed, kan der evt. afventes anmodning om udbetaling til slutningen af projektet. Hvis dette grundet manglende likviditet i projektet ikke er muligt, kan der anmodes om udbetaling med delregnskab og revisorerklæring op til 2 gange om året. De løbende revisioner vil gøre revisionen af slutregnskabet mindre omfattende. Fremsendelse af statusrapporter pr. 1. juli i et givent år, er i overensstemmelse med de lignende regler for GUDP, hvor der også er krav om statusrapporter pr. 1. juli.

Ift. DVF's forslag vil det medføre udfordringer i forbindelse med administration af fonden, der dermed må forventes at blive tungere. Der vil ikke blive fastsat en egentlig bagatelgrænse for redegørelse for afvigelser mellem budget og regnskab, men det vil i bestemmelsen blive præciseret, at det er væsentlige afvigelser, der skal redegøres for. Der vil blive udarbejdet en vejledning vedrørende udbetalingsanmodninger, hvor processen og reglerne for regnskab og revision vil blive nærmere uddybet.

10. Opstart af projekt

Innovationscenter for Økologisk Landbrug, Landbrug & Fødevarer og SEGES Innovation bemærker, at den tidligste støtteberettigelsesdato bør være ved fremsendelse af ansøgning til fonden. Det er i overensstemmelse med gruppefritagelserne, bl.a. art. 6 i den generelle gruppefritagelse. Det vil være væsentligt, at projekterne kan startes på så tidligt et tidspunkt som muligt, især hvis der er tale om, at der skal plantes afgrøder. Det bør være en mulighed, der vil være for ansøgers egen risiko.

DVF bemærker, at der bør være mulighed for at starte et projekt inden tilsagnet er givet.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri i forbindelse med folketingsbehandlingen af lovforslaget om Fonden for Plantebaserede Fødevarer har fremsat et ændringsforslag til lovforslagets § 13. Med ændringsforslaget vil det blive muligt at starte et projekt eller aktivitet for egen risiko efter ansøgning om støtte men inden, der er givet tilsagn. Denne ændring i lovforslaget vil også blive gennemført i bekendtgørelsen.

11. Kumulering af støtte

Innovationscenter for Økologisk Landbrug, Landbrug & Fødevarer, SEGES Innovation og GTS bemærker, at bestemmelserne om kumulering af støtte beskrives klarere, og foreslår at anvende GUDP-bekendtgørelsens lignende bestemmelser som inspiration.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at bestemmelserne om kumulering er søgt tydeliggjort.

12. De minimis

SEGES Innovation og Landbrug & Fødevarer foreslår, at der i bekendtgørelsens § 1 med opstillingen af støttemuligheder tilføjes de minimis støtte for dermed at sikre mulighed for højere procentsatser.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at der umiddelbart er lagt op til at anvende gruppefritagelsesforordningerne, men ikke de minimis. Da fonden skal tildele tilsagn om støtte i 2023, er det ikke muligt at nå at gennemføre en de minimis ordning for fonden. Landbrugsstyrelsen vil undersøge muligheden for at få de minimis med i runden for 2024.

13. Bemærkninger til enkelte bestemmelser

Landbrug & Fødevarer, Innovationscenter for Økologisk Landbrug, DI Fødevarer og SEGES Innovation bemærker at § 16, der fastsætter krav om, at det ved ekstern kommunikation og information om resultater af gennemførte projekter, skal oplyses at projektet er gennemført med støtte fra fonden, bør begrænses til projektperioden. Innovationscenter for Økologisk Landbrug og Landbrug & Fødevarer bemærker ligeledes, at § 17, stk. 2, om at afgørelser m.v. sendes til den af ansøger oplyste mailadresse, bør fremgå af en vejledning og ikke af bekendtgørelsen. SEGES Innovation og Landbrug & Fødevarer bemærker, at § 26 er uklar ift., om der er forskel på hvad der kan støttes under stk. 1 og stk. 2., da omkostningstyper er nævnt under stk. 2 men ikke under stk. 1.

Landbrugsstyrelsen bemærker til § 16 at kravet op, at det oplyses at projektet har fået støtte fra fonden, ikke begrænses til projektperioden, da det vurderes at være relevant information selvom projektet er afsluttet. Dette svarer til det lignende krav for GUDP-projekter.

Landbrugsstyrelsen bemærker til § 17, stk. 2, at denne bestemmelse er en udmøntning af lovens bemyndigelse til at fastsætte regler om digital kommunikation til og fra fonden.

Landbrugsstyrelsen bemærker til § 26, at der er forskel på, hvad der kan støttes under hhv. GBER og FIBER. Bestemmelsen er dog ændret, således at den stemmer bedre overens med formuleringerne ift. de øvrige støttemuligheder for at undgå forvirring. Der vil blive udarbejdet en vejledning, der gennemgår de enkelte støttemuligheder i hhv. GBER og FIBER.